

Upitni Jezici

- Relaciona Algebra
- **Relacioni Račun**
  - **Relacioni Račun sa Torkama (Tuple Relational Calculus)**
  - **Relacioni Račun sa Domenima (Domain Relational Calculus)**
- SQL

Relacioni Račun sa Torkama

Neproceduralni upitni jezik, u kome svaki upit ima oblik

$$\{ t \mid P(t) \}$$

To je skup svih torki t takvih da je predikat P istinit za t

- t je promenljiva toraka, a $t[A]$ označava vrednost torke t na atributu A
- $t \in r$ označava da je toraka t u relaciji r
- P je *formula predikatnog računa*

Formula Predikatnog Računa

1. Skup atributa i konstanti
2. Skup operatora poredjenja: ($<$, $\leq$, $=$, $\neq$, $>$, $\geq$)
3. Skup logičkih operacija: i ($\wedge$), ili ($\vee$), ne ($\neg$)
4. Implikacija ($\Rightarrow$):
 $x \Rightarrow y$, ako je x istinito, tada je i y istinito
 $x \Rightarrow y \equiv \neg x \vee y$
5. Skup kvantifikatora:
  - ▶ $\exists t \in r(Q(t)) \equiv$ "postoji neka" toraka t u relaciji r takva da je predikat $Q(t)$ istinit
  - ▶ $\forall t \in r(Q(t)) \equiv Q$ je istinito "za svaku" toraku t u relaciji r

Primeri (1)

- Find the *loan_number*, *branch_name*, and *amount* for loans of over \$1200

$$\{t \mid t \in loan \wedge t[amount] > 1200\}$$

- Find the loan number for each loan of an amount greater than \$1200

$$\{t \mid \exists s \in loan (t[loan\_number] = s[loan\_number] \wedge s[amount] > 1200)\}$$

Primetimo da je relacija na šemi [*loan_number*] implicitno definisana upitom

Primeri (2)

- Find the names of all customers having a loan, an account, or both at the bank

$$\{t \mid \exists s \in \text{borrower} (t[\text{customer\_name}] = s[\text{customer\_name}]) \\ \vee \exists u \in \text{depositor} (t[\text{customer\_name}] = u[\text{customer\_name}])\}$$

- Find the names of all customers who have a loan and an account at the bank

$$\{t \mid \exists s \in \text{borrower} (t[\text{customer\_name}] = s[\text{customer\_name}]) \\ \wedge \exists u \in \text{depositor} (t[\text{customer\_name}] = u[\text{customer\_name}])\}$$

Primeri (3)

- Find the names of all customers having a loan at the Perryridge branch

$$\{t \mid \exists s \in \text{borrower} (t[\text{customer\_name}] = s[\text{customer\_name}] \\ \wedge \exists u \in \text{loan} (u[\text{branch\_name}] = \text{"Perryridge"} \\ \wedge u[\text{loan\_number}] = s[\text{loan\_number}])))\}$$

- Find the names of all customers who have a loan at the Perryridge branch, but no account at any branch of the bank

$$\{t \mid \exists s \in \text{borrower} (t[\text{customer\_name}] = s[\text{customer\_name}] \\ \wedge \exists u \in \text{loan} (u[\text{branch\_name}] = \text{"Perryridge"} \\ \wedge u[\text{loan\_number}] = s[\text{loan\_number}]))) \\ \wedge \text{not } \exists v \in \text{depositor} (v[\text{customer\_name}] = \\ t[\text{customer\_name}])\}$$

Primeri (4)

- Find the names of all customers having a loan from the Perryridge branch, and the cities in which they live

$$\{t \mid \exists s \in loan (s [branch\_name] = \text{"Perryridge"} \\ \wedge \exists u \in borrower (u [loan\_number] = s [loan\_number] \\ \wedge t [customer\_name] = u [customer\_name]) \\ \wedge \exists v \in customer (u [customer\_name] = v [customer\_name] \\ \wedge t [customer\_city] = v [customer\_city])))\}$$

- Find the names of all customers who have an account at all branches located in Brooklyn:

$$\{t \mid \exists r \in customer (t [customer\_name] = r [customer\_name]) \wedge \\ (\forall u \in branch (u [branch\_city] = \text{"Brooklyn"} \Rightarrow \\ \exists s \in depositor (t [customer\_name] = s [customer\_name]) \\ \wedge \exists w \in account (w [account\_number] = s [account\_number] \\ \wedge (w [branch\_name] = u [branch\_name])))\})\}$$

Problem Beskonačne Relacije

- Upit u relacionom računu sa torkama može generisati **beskonačnu relaciju**.

Na primer, rezultat upita $\{ t \mid \neg t \in r \}$ je beskonačna relacija ako je domen bilo kog atributa relacije r beskonačan

- Ograničavamo se na **sigurne upite**.
- Izraz $\{ t \mid P(t) \}$ relacionog računa sa torkama je **siguran** ako se svaka komponenta t nalazi u nekoj od relacija, torki, ili konstanti koje se nalaze u P

Primer: $\{ t \mid t[A] = 5 \vee \mathbf{true} \}$ nije siguran upit --- definiše beskonačan skup sa vrednostima atributa koje se ne pojavljuju ni u jednoj relaciji, torki ili konstanti u P .

Relacioni Račun sa Domenima

Neproceduralni upitni jezik, u kome svaki upit ima oblik

$$\{ \langle x_1, x_2, \dots, x_n \rangle \mid P(x_1, x_2, \dots, x_n) \}$$

- $x_1, x_2, \dots, x_n$ predstavljaju promenljive domena
- P je *formula predikatnog računa*

Primeri (1)

- Find the *loan_number*, *branch_name*, and *amount* for loans of over \$1200

$$\{ \langle l, b, a \rangle \mid \langle l, b, a \rangle \in \text{loan} \wedge a > 1200 \}$$

- Find the names of all customers who have a loan of over \$1200

$$\{ \langle c \rangle \mid \exists l, b, a (\langle c, l \rangle \in \text{borrower} \wedge \langle l, b, a \rangle \in \text{loan} \wedge a > 1200) \}$$

- Find the names of all customers who have a loan from the Perryridge branch and the loan amount:

$$\blacktriangleright \{ \langle c, a \rangle \mid \exists l (\langle c, l \rangle \in \text{borrower} \wedge \exists b (\langle l, b, a \rangle \in \text{loan} \wedge b = \text{"Perryridge"})) \}$$

$$\blacktriangleright \{ \langle c, a \rangle \mid \exists l (\langle c, l \rangle \in \text{borrower} \wedge \langle l, \text{"Perryridge"}, a \rangle \in \text{loan}) \}$$

Primeri (2)

- Find the names of all customers having a loan, an account, or both at the Perryridge branch:

$$\{ \langle c \rangle \mid \exists l (\langle c, l \rangle \in \text{borrower} \\ \wedge \exists b, a (\langle l, b, a \rangle \in \text{loan} \wedge b = \text{"Perryridge"})) \\ \vee \exists a (\langle c, a \rangle \in \text{depositor} \\ \wedge \exists b, n (\langle a, b, n \rangle \in \text{account} \wedge b = \text{"Perryridge"})) \}$$

- Find the names of all customers who have an account at all branches located in Brooklyn:

$$\{ \langle c \rangle \mid \exists s, n (\langle c, s, n \rangle \in \text{customer}) \wedge \\ \forall x, y, z (\langle x, y, z \rangle \in \text{branch} \wedge y = \text{"Brooklyn"}) \Rightarrow \\ \exists a, b (\langle x, y, z \rangle \in \text{account} \wedge \langle c, a \rangle \in \text{depositor}) \}$$

Problem Beskonačne Relacije

Izraz:

$$\{ \langle x_1, x_2, \dots, x_n \rangle \mid P(x_1, x_2, \dots, x_n) \}$$

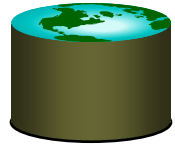
je **siguran** ako važi sledeće:

1. Sve vrednosti koje se pojavljuju u torkama izraza su vrednosti iz $dom(P)$ (to jest, vrednosti se pojavljuju u P ili u torki relacije u P).
2. Za svaku formulu oblika $\exists x (P_1(x))$, formula je istinita ako i samo ako postoji vrednost x u $dom(P_1)$ takvo da je $P_1(x)$ istinito.
3. Za svaku formulu oblika $\forall x (P_1(x))$, formula je istinita ako i samo ako je $P_1(x)$ istinito za sve vrednosti x iz $dom(P_1)$.

Upitni Jezici

- Relaciona Algebra
- Relacioni Račun
- **SQL**
  - Definicija Podataka
  - Osnovna Struktura Upita
  - Skupovne Operacije
  - Agregatne Funkcije
  - Null Vrednosti
  - Ugnježdeni Upiti
  - Kompleksni Upiti
  - Pogledi
  - Modifikacije Baze
  - Spojene Relacije* *

Istorijat

- IBM Sequel jezik razvijen kao deo projekta System R u IBM San Jose Research Laboratory
- Preimenovan u Structured Query Language (SQL)
- ANSI i ISO standard SQL:
  - SQL-86
  - SQL-89
  - SQL-92
  - SQL:1999 (usaglašen sa Y2K)
  - SQL:2003
- Komercijalni sistemi nude najveći deo ili sve mogućnosti standarda SQL-92, plus različite mogućnosti iz kasnijih standarda plus specijalne mogućnosti.

Definicija Podataka (Data Definition)

Specificiraju se relacije i informacije o relacijama:

- Šeme relacija.
- Domeni vrednosti atributa.
- Ograničenja Integriteta
- Skupovi indeksa relacija.
- Informacije o Sigurnosti i Zaštiti relacija.
- Fizička struktura relacija na disku.

Komanda **create table**

- Definicija relacije se vrši komandom **create table**:

```
create table  $r$  ( $A_1$   $D_1$ ,  $A_2$   $D_2$ , ...,  $A_n$   $D_n$   
                (integrity-constraint1),  
                ...,  
                (integrity-constraintk))
```

- r je ime relacije
- A_i je ime atributa u šemi relacije r
- D_i je tip podatka vrednosti u domenu atributa A_i

Primer:

```
create table branch  
    (branch_name char(15) not null,  
    branch_city char(30),  
    assets integer)
```


Ograničenja Integriteta u **create** **table**

- **not null**
- **primary key** ($A_1, \dots, A_n$)

Primer: Deklaracija *branch_name* za primarni ključ relacije *branch* i obezbedjenje da vrednosti *assets* budu ne-negativne.

```
create table branch  
    (branch_name    char(15),  
     branch_city   char(30),  
     assets         integer,  
     primary key (branch_name))
```

Deklaracija **primary key** automatski obezbedjuje **not null** u standardu SQL-92 i novijim, u SQL-89 je potrebno eksplicitno zadati

Komande **drop** i **alter table**

- Komanda **drop table** briše iz baze sve informacije o zadatoj relaciji.
- Komanda **alter table** se koristi za dodavanje atributa u postojeću relaciju:

alter table r add A D

gde je A ime atributa koji se dodaje relaciji r a D domen atributa A .

– Sve vrednosti novog atributa u relaciji su *null*.

- Komanda **alter table** se može koristiti i za eliminisanje atributa iz relacije:

alter table r drop A

gde je A ime atributa iz relacije r

Osnovna Struktura Upita

- SQL se bazira na skupovnim i relacionim operacijama sa određenim modifikacijama i unapređenjima
- Tipični SQL upit je oblika:

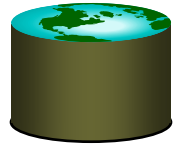
```
select  $A_1, A_2, \dots, A_n$   
from  $r_1, r_2, \dots, r_m$   
where  $P$ 
```

gde su: A_i atributi, r_i relacije, a P predikat.

- Ovaj upit je ekvivalentan sledećem izrazu relacione algebre:

$$\prod_{A_1, A_2, \dots, A_n} (\sigma_P(r_1 \times r_2 \times \dots \times r_m))$$

- Rezultat SQL upita je relacija.

Komanda **select** (1)

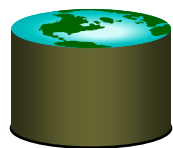
- Komandom **select** zadajemo listu atributa u rezultatu upita
  - Odgovara operaciji projekcije u relacionoj algebri
- Primer: Naći imena svih ekspozitura u relaciji *loan*:

```
select branch_name  
from loan
```

- U relacionoj algebri, odgovarajući upit je:

$$\Pi_{branch\_name}(loan)$$

- Napomena: SQL imena su case insensitive

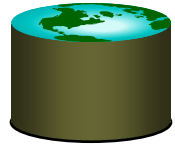
Komanda **select** (2)

- SQL dozvoljava duplikate u relacijama kao i u rezultatu upita.
- Za eliminaciju duplikata, koristi se ključna reč **distinct** posle select.
- Naći imena svih ekspozitura u relaciji *loan*, i eliminisati duplikate

```
select distinct branch_name  
from loan
```

- Ključna reč **all** specificira da duplikate ne treba uklanjati.

```
select all branch_name  
from loan
```


Komanda **select** (3)

- Zvezdica ***** u komandi **select** označava "sve attribute"

```
select *  
from loan
```

- Komanda **select** može sadržati aritmetičke izraze koji uključuju operacije, **+**, **-**, *****, **/**, na konstantama ili atributima torki.
- Upit:

```
select loan_number, branch_name, amount * 100  
from loan
```

daje relaciju koja se od relacije *loan* razlikuje po vrednosti atributa *amount* koji je pomnožen sa 100.

Komanda **where** (1)

- Komanda **where** specificira uslove koje rezultat mora zadovoljiti
  - Odgovara predikatu selekcije u relacionoj algebri.
- Naći sve brojeve kredita za kredite podignute u ekspozituri Perryridge sa iznosima većim od \$1200.

```
select loan_number  
from loan  
where branch_name = 'Perryridge' and  
                                     amount > 1200
```

- Mogu se koristiti logičke operacije **and**, **or**, i **not**.
- Mogu se koristiti aritmetički izrazi.

Komanda **where** (2)

- SQL dozvoljava korišćenje operatora **between**
- Primer: Naći brojeve kredita sa iznosima između \$90,000 i \$100,000 (to jest, $\geq$ \$90,000 i $\leq$ \$100,000)

```
select loan_number  
from loan  
where amount between 90000 and 100000
```


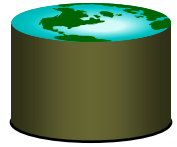
Komanda **from**

- Komandom **from** se zadaju relacije na koje se upit odnosi
  - Odgovara operaciji Dekartovog proizvoda u relacionoj algebri.
- Naći Dekartov proizvod relacija *borrower* i *loan*

```
select *  
from borrower, loan
```

- Naći ime, broj i iznos kredita za sve klijente koji imaju kredit u ekspozituri Perryridge.

```
select customer_name, borrower.loan_number, amount  
from borrower, loan  
where borrower.loan_number = loan.loan_number and  
branch_name = 'Perryridge'
```


Operacija preimenovanja

- SQL omogućuje preimenovanje relacija i atributa korišćenjem komande **as**:
staro-ime as novo-ime
- Naći ime, broj i iznos kredita za sve klijente; preimenovati atribut *loan_number* u *loan_id*.

```
select customer_name, borrower.loan_number as loan_id,  
        amount  
from borrower, loan  
where borrower.loan_number = loan.loan_number
```


Promenljive Torki

- Promenljive torki su definisane korišćenjem komande **as** u komandi **from**.
- Naći imena klijenata i brojeve njihovih kredita koje imaju u nekoj ekspozituri.

```
select customer_name, T.loan_number, S.amount  
from borrower as T, loan as S  
where T.loan_number = S.loan_number
```

- Naći imena svih ekspozitura koje imaju veći prihod nego neka ekspozitura u Brooklyn-u.

```
select distinct T.branch_name  
from branch as T, branch as S  
where T.assets > S.assets and S.branch_city = 'Brooklyn'
```


Sortiranje Prikazivanja Torke

- Prikazati abecednim redom imena svih klijenata koji imaju kredit u ekspozituri Perryridge

```
select distinct customer_name  
from borrower, loan  
where borrower.loan_number=loan.loan_number  
       and branch_name = 'Perryridge'  
order by customer_name
```

- Može se specificirati **desc** za opadajući ili **asc** za rastući redosled, za svaki atribut; rastući redosled je default.
  - Primer: **order by** *customer_name desc*

Skupovne Operacije

- Skupovne operacije **union**, **intersect**, i **except** odgovaraju operacijama relacione algebre $\cup$, $\cap$, $-$.
- Svaka od ovih operacija automatski eliminiše duplikate; ako hoćemo da zadržimo duplikate koristimo odgovarajuće multiset verzije **union all**, **intersect all** i **except all**.

Pretpostavimo da se torka pojavljuje m puta u r i n puta u s , tada se pojavljuje:

- $m + n$ puta u r **union all** s
- $\min(m, n)$ puta u r **intersect all** s
- $\max(0, m - n)$ puta u r **except all** s

Skupovne Operacije (Primeri)

- Find all customers who have a loan, an account, or both:
(**select** *customer_name* **from** *depositor*)
union
(**select** *customer_name* **from** *borrower*)
- Find all customers who have both a loan and an account.
(**select** *customer_name* **from** *depositor*)
intersect
(**select** *customer_name* **from** *borrower*)
- Find all customers who have an account but no loan.
(**select** *customer_name* **from** *depositor*)
except
(**select** *customer_name* **from** *borrower*)

Agregatne Funkcije

- Agregatne funkcije se izvršavaju na skupu vrednosti atributa relacije, i daju sledeće rezultate:

avg:	srednju vrednost
min:	minimalnu vrednost
max:	maximalnu vrednost
sum:	sumu vrednosti
count:	broj vrednosti

Agregatne Funkcije (Primeri)

- Find the average account balance at the Perryridge branch.

```
select avg (balance)  
from account  
where branch_name = 'Perryridge'
```

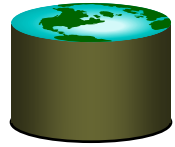
- Find the number of tuples in the *customer* relation.

```
select count (*)  
from customer
```

- Find the number of depositors in the bank.

```
select count (distinct customer_name)  
from depositor
```


Agregatne Funkcije – Group By

- Naći broj ulagača za svaku ekspozituru.

```
select branch_name, count (distinct customer_name)  
from depositor, account  
where depositor.account_number =account.account_number  
group by branch_name
```

Atributi u komandi **select** izvan agregatne funkcije moraju se nalaziti u listi **group by**

Agregatne Funkcije – **Having**

- Naći imena svih ekspozitura u kojima je srednje stanje na računima veće od \$1,200.

```
select branch_name, avg (balance)  
from account  
group by branch_name  
having avg (balance) > 1200
```

Predikati u komandi **having** se primenjuju posle formiranja grupa dok se predikati u komandi **where** primenjuju pre formiranja grupa

Null Vrednosti (1)

- Torke mogu imati *null* vrednosti, za neke od atributa
- *null* označava nepoznatu vrednost ili da ta vrednost ne postoji.
- Predikat **is null** se koristi za proveru null vrednosti.
  - Primer: Naći sve brojeve kredita sa null vrednostima za iznos kredita.

```
select loan_number  
from loan  
where amount is null
```
- Rezultat bilo kojeg aritmetičkog izraza sa *null* je *null*
  - Primer: $5 + null$ daje null
- Agregatne funkcije ignorišu null vrednosti

Null Vrednosti (2)

- Poređenje sa *null* daje *unknown*
  - Primer: $5 < null$ ili $null <> null$ ili $null = null$
- Tro-vrednosna logika koristi istinosnu vrednost *unknown*:
  - OR: $(unknown \text{ or } true) = true$,
 $(unknown \text{ or } false) = unknown$
 $(unknown \text{ or } unknown) = unknown$
  - AND: $(true \text{ and } unknown) = unknown$,
 $(false \text{ and } unknown) = false$,
 $(unknown \text{ and } unknown) = unknown$
  - NOT: $(\text{not } unknown) = unknown$
  - "*P* is unknown" je true ako je predikat *P* *unknown*
- Rezultat predikata komande **where** se tretira kao *false* ako je *unknown*

Null Vrednosti (3)

- Naći ukupnu sumu svih iznosa kredita
**select sum (*amount*)
from *loan***
  - Izraz ignoriše null iznose kredita
  - Rezultat je *null* ako nema ne-null iznosa
- Sve agregatne operacije izuzev **count(*)** ignorišu torke sa null vrednostima na agregiranim atributima.

Ugnježdjeni Upiti

- SQL omogućuje ugnježdavanje upita.
- Ugnježdjeni upit je **select-from-where** izraz zadat unutar drugog izraza.
- Ugnježdjeni upiti se obično koriste za testiranje elemenata skupa, poređenje, i kardinalnost skupa.

Provera Postojanja Dupliciranih Torke

- Konstrukcijom **unique** se vrši provera postojanja dupliciranih torke u rezultatu.
- Naći sve klijente koji imaju ne više od jednog računa u ekspozituri Perryridge.

```
select T.customer_name
from depositor as T
where unique (
    select R.customer_name
    from account, depositor as R
    where T.customer_name = R.customer_name and
        R.account_number = account.account_number and
        account.branch_name = 'Perryridge' )
```


Primer

- Naći sve klijente koji imaju najmanje dva računa u ekspozituri Perryridge.

```
select T.customer_name
from depositor as T
where not unique (
    select R.customer_name
    from account, depositor as R
    where T.customer_name = R.customer_name and
        R.account_number = account.account_number and
        account.branch_name = 'Perryridge' )
```


Ugnježdeni Upiti u **from**

- SQL dozvoljava ugnježdavanje i unutar komande **from**
- Find the average account balance of those branches where the average account balance is greater than \$1200.

```
select branch_name, avg_balance  
from (select branch_name, avg (balance)  
      from account  
      group by branch_name )  
      as branch_avg ( branch_name, avg_balance)  
where avg_balance > 1200
```

Ne koristimo komandu **having**, već sračunavamo privremenu relaciju (pogled) *branch_avg* u komandi **from**, tako da atribut *branch_avg* možemo koristiti direktno u komandi **where**.

Pogledi (1)

- Potrebni su nam podskupovi konceptualnog modela.
- Npr. Hoćemo da omogućimo uvid u broj kredita klijenta, ali ne i u iznos:
(*select customer_name, loan_number
from borrower, loan
where borrower.loan_number = loan.loan_number*)
- **Pogled (view)** obezbeđuje mehanizam za pravljenje podskupova konceptualnog modela.
- Neka relacija koja nije deo konceptualnog modela ali je korisnik može videti kao "virtuelnu relaciju" naziva se **pogled (view)**.

Pogledi (2)

- Pogled se definiše korišćenjem naredbe **create view** koja ima sledeću formu

create view v as < query expression >

gde je v ime pogleda, a **<query expression>** neki legalni SQL izraz.

- Pošto je pogled definisan, ime pogleda se može koristiti za referisanje virtuelne relacije koju pogled generiše.
- Definisanje pogleda nije isto što i kreiranje nove relacije kao rezultata nekog izraza u upitu
  - Pogled nam omogućuje eliminisanje izraza u upitu.

Pogledi (Primer)

- Pogled koji sadrži ekspoziture i njihove klijente

```
create view all_customer as
```

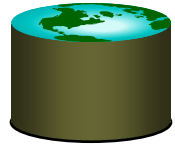
```
  (select branch_name, customer_name  
   from depositor, account  
   where depositor.account_number =  
         account.account_number )
```

```
union
```

```
  (select branch_name, customer_name  
   from borrower, loan  
   where borrower.loan_number = loan.loan_number )
```

- Naći sve klijente ekspoziture Perryridge

```
select customer_name  
   from all_customer  
   where branch_name = 'Perryridge'
```


Definisanje Pogleda Drugim Pogledima

- Za definisanje pogleda se mogu koristiti drugi pogledi
- Za pogled v_1 se kaže da *direktno zavisi* (*depend directly*) od pogleda v_2 ako se v_2 koristi u definiciji pogleda v_1
- Za pogled v_1 se kaže da *zavisi* od pogleda v_2 ako *direktno zavisi* od v_2 ili postoji putanja zavisnosti od v_1 ka v_2
- Za pogled v se kaže da je *rekurzivan* ako zavisi sam od sebe.

Ekspanzija Pogleda

- Način određivanja značenja pogleda definisanog posredstvom drugih pogleda.
- Neka je pogled v_1 definisan izrazom e_1 koji koristi poglede.
- Ekspanzija pogleda se vrši po sledećem algoritmu:
repeat
    Nađi neki pogled v_i u e_1
    Zameni pogled v_i sa definicionim izrazom za v_i
until nema više pogleda u e_1
- Ako definicije pogleda nisu rekurzivne, petlja nije beskonačna

Brisanje - Problem

- Obrisati sve račune čija su stanja ispod srednjeg stanja računa u banci.

```
delete from account
      where balance < (select avg (balance)
                        from account)
```

- Problem: ako brišemo torke iz računa, srednje stanje se menja
- Rešenje koje se koristi u SQL:
  1. Prvo, sračunati **avg** stanje i naći sve torke za brisanje
  2. Zatim, obrisati sve nađene torke (bez ponovnog sračunavanja **avg** i pretraživanja torki)

Modifikacije Baze - Dodavanje Torke(1)

- Dodavanje nove torke u relaciju *account*

```
insert into account  
    values ('A-9732', 'Perryridge', 1200)
```

ili ekvivalentno

```
insert into account (branch_name, balance,  
                    account_number)  
    values ('Perryridge', 1200, 'A-9732')
```

- Dodavanje nove torke u relaciju *account* sa null stanjem

```
insert into account  
    values ('A-777', 'Perryridge', null)
```


Modifikacije Baze - Dodavanje Torke(2)

- Poklon od \$200 na štedni račun za sve klijente sa kreditom u ekspozituri Perryridge, pri čemu se broj kredita koristi kao broj novog štednog računa.

insert into *account*

select *loan_number, branch_name, 200*

from *loan*

where *branch_name = 'Perryridge'*

insert into *depositor*

select *customer_name, loan_number*

from *loan, borrower*

where *branch_name = 'Perryridge'*

and *loan.account_number = borrower.account_number*

- Struktura **select from where** se realizuje pre nego što se izvrši dodavanje torke u relaciju; u suprotnom bi upiti kao što je sledeći izazivali probleme:

insert into *table1* **select** * **from** *table1*

Modifikacije Baze - Ažuriranje Torke

- Dodati kamatu od 6% za stanja na računima preko \$10,000, a 5% za ostale.
  - Ažuriranje se vrši sa komandom **update**:

```
update account  
set balance = balance * 1.06  
where balance > 10000
```

```
update account  
set balance = balance * 1.05  
where balance ≤ 10000
```
  - Redosled je važan
  - Bolje je koristiti **case** strukturu

Ažuriranje Toriki - Case

- Isti upit: Dodati kamatu od 6% za stanja na računima preko \$10,000, a 5% za ostale.

update *account*

set *balance* = **case**

when *balance* <= 10000 **then**

balance * 1.05

else *balance* * 1.06

end

Ažuriranje Posredstvom Pogleda (1)

- Kreiranje pogleda sa svim podacima o kreditu izuzev iznosa kredita:

```
create view branch_loan as  
    select branch_name, loan_number  
    from loan
```

- Dodavanje nove torke u pogled *branch_loan*

```
insert into branch_loan  
    values ('Perryridge', 'L-307')
```

Ovo dodavanje mora biti realizovano dodavanjem torke

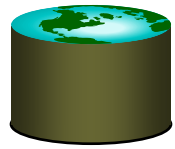
```
('L-307', 'Perryridge', null)
```

u relaciju *loan* na kojoj je pogled definisan.

Ažuriranje Posredstvom Pogleda (2)

- Neka ažuriranja posredstvom pogleda se ne mogu realizovati na relacijama na kojima je pogled definisan
  - **create view *v* as**
select *branch_name* from *account*

  - insert into *v* values ('L-99', 'Downtown', '23')**
- Neka nisu jedinstvena
  - **insert into *all_customer* values ('Perryridge', 'John')**
    - Može za loan ili account, i treba kreirati novi loan/account broj!
- Većina SQL implementacija dozvoljava ažuriranje samo na pogledima bez agregacija definisanim na jednoj relaciji

Spojene Relacije** (Joined Relations**)

- **Operacija Join** spaja dve relacije i vraća kao rezultat novu relaciju.
- Tipično se koristi u komandi **from**
- **Join uslov** – definiše koje torke u dve relacije se poklapaju, i koji atributi se pojavljuju u rezultatu spajanja.
- **Join tip** – definiše kako se tretiraju torke koje se ne poklapaju (na osnovu join uslova).

<i>Join types</i>	<i>Join Conditions</i>
inner join left outer join right outer join full outer join	natural on <predicate> using ($A_1, A_1, \dots, A_n$)

Spojene Relacije - Primeri (1)

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>	<i>loan_number</i>
L-170	Downtown	3000	Jones	L-170
L-230	Redwood	4000	Smith	L-230
L-260	Perryridge	1700	Hayes	L-155

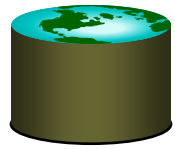
loan *borrower*

- ***loan inner join borrower on loan.loan_number = borrower.loan_number***

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>	<i>loan_number</i>
L-170	Downtown	3000	Jones	L-170
L-230	Redwood	4000	Smith	L-230

- ***loan left outer join borrower on loan.loan_number = borrower.loan_number***

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>	<i>loan_number</i>
L-170	Downtown	3000	Jones	L-170
L-230	Redwood	4000	Smith	L-230
L-260	Perryridge	1700	<i>null</i>	<i>null</i>

Spojene Relacije - Primeri (2)

- *loan* natural inner join *borrower*

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>
L-170	Downtown	3000	Jones
L-230	Redwood	4000	Smith

- *loan* natural right outer join *borrower*

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>
L-170	Downtown	3000	Jones
L-230	Redwood	4000	Smith
L-155	<i>null</i>	<i>null</i>	Hayes

Spojene Relacije - Primeri (3)

- *loan* full outer join *borrower* using (*loan_number*)

<i>loan_number</i>	<i>branch_name</i>	<i>amount</i>	<i>customer_name</i>
L-170	Downtown	3000	Jones
L-230	Redwood	4000	Smith
L-260	Perryridge	1700	<i>null</i>
L-155	<i>null</i>	<i>null</i>	Hayes

- Find all customers who have either an account or a loan (but not both) at the bank.

select *customer_name*

from (*depositor* natural full outer join *borrower*)

where *account_number* is null or *loan_number* is null